

Received: 9 กันยายน 2025

Revised: 5 ตุลาคม 2025

Accepted: 5 ตุลาคม 2025

จิตลักษณะเดิมในบุคคลกับความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของบุคลากรทางการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

The original mental characteristics of individuals and the benevolence, as well as
harmony, among educational personnel at the Secondary Educational
Service Area Office, Phetchabun

¹ จริยา เบ้าสารี, ² โสภี วิวัฒน์ชาญกิจ

¹ Jariya Baosaree, ² Sopee Wiwatchankit

¹⁻² คณะสังคมศาสตร์และศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยทองสุข

¹⁻² Faculty of Social Sciences and Education, Thongsook College, Thailand

Corresponding Author E-mail: ¹jjarimim@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับจิตลักษณะเดิมในบุคคล 2) ศึกษาระดับความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ของจิตลักษณะเดิมในบุคคลกับความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 306 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า 1) จิตลักษณะเดิมในบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูงเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านการเชื่ออำนาจในตน รองลงมา คือด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านเหตุผลเชิงจริยธรรม และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการมุ่งอนาคตและควบคุมตน ตามลำดับ 2) ความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับค่อนข้างสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านจิตลักษณะพฤติกรรมเอื้ออาทร รองลงมาคือ ด้านจิตลักษณะพฤติกรรมสมานฉันท์ ตามลำดับ 3) ความสัมพันธ์ของจิตลักษณะเดิมในบุคคลกับความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์โดยภาพรวม มีค่าความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ: จิตลักษณะเดิม, ความเอื้ออาทร, ความสมานฉันท์

Abstract

This research aimed to 1) examine the level of innate personality traits in individuals, 2) investigate the level of altruism and harmony, and 3) study the relationship between innate personality traits and altruism and harmony among educational personnel under the Secondary Educational Service Area Office, Phetchabun. The sample group used in this study consisted of 306 educational personnel. The research instrument was a questionnaire, and the statistics used for data analysis included mean, standard deviation, and Pearson's correlation coefficient.

The results revealed that 1) The overall level of innate personality traits in individuals was relatively high. When considered by aspect, the highest was belief in self-authority, followed by achievement motivation, moral reasoning, and the lowest was future orientation and self-control, respectively. 2) The overall level of altruism and harmony was also relatively high. When examined by dimension, the highest was altruistic behavior traits, followed by harmonious behavior traits, respectively. 3) The relationship between innate personality traits and altruism and harmony was found to be positively correlated at a moderate level, with statistical significance at the 0.01 level.

Keywords : Innate Personality Traits ; Altruism ; Harmony

บทนำ

การพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าและยั่งยืนจำเป็นต้องอาศัยการพัฒนาในหลายด้านร่วมกัน โดยหนึ่งในปัจจัยหลักที่มีบทบาทสำคัญ คือ การศึกษา ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญในการสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) ซึ่งได้ระบุชัดเจนว่า การพัฒนาคนถือเป็นหัวใจหลัก โดยเป็นยุทธศาสตร์ลำดับที่ 3 ที่มุ่งพัฒนาคนไทยในทุกช่วงวัยให้มีทั้งความรู้ ความสามารถ ควบคู่ไปกับคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบต่องานและสังคม ตลอดจนมีความพร้อมด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และจิตสาธารณะ เพื่อเติบโตเป็นพลเมืองดีของชาติ (สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง, 2561)

แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับเป้าหมายของการศึกษาสมัยใหม่ ที่มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะตามความต้องการของศตวรรษที่ 21 ไม่เพียงแต่มีความรู้ทางวิชาการ แต่ต้องมีทักษะสำคัญ เช่น การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา ความยืดหยุ่น ความเป็นผู้นำ ความคิดสร้างสรรค์ การควบคุมตนเอง วินัยในตนเอง ตลอดจนมีจริยธรรมและคุณธรรมที่ดีงาม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) ท่ามกลางความ

เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคโลกาภิวัตน์ ประเทศไทยเผชิญกับความท้าทายด้านความเหลื่อมล้ำทางสังคม ทำให้มีประชาชนบางกลุ่มตามไม่ทันการพัฒนา กลายเป็นกลุ่มชายขอบ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 จึงเน้นการเสริมสร้างศักยภาพทุนมนุษย์ โดยพัฒนาให้คนไทยเป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งในด้านความรู้ ความสามารถ คุณธรรม และความมีจิตสาธารณะ ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืน (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2552) อย่างไรก็ตาม ปัญหาสังคมบางอย่างในปัจจุบันมีสาเหตุจากการขาดจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม คนในสังคมบางส่วนมีลักษณะเห็นแก่ตัว แข่งขันโดยไม่คำนึงถึงผู้อื่น ขาดน้ำใจ และไม่คำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดกับสังคมในอนาคต โดยเฉพาะบุคลากรทางการศึกษาบางส่วนที่ขาดความรับผิดชอบต่อส่วนรวม คิดถึงแต่ตนเอง ทำให้เกิดความขัดแย้งภายในองค์กร (รังสรรค์ สิงห์เลิศ, 2559; กรทิพย์ รัตนภุมม, 2565) ยิ่งไปกว่านั้น ความไม่สามัคคีในหมู่บุคลากรทางการศึกษาเป็นปัญหาที่เรื้อรัง และมีแนวโน้มรุนแรงขึ้นตามกระแสการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งหากไม่รีบดำเนินการแก้ไข อาจส่งผลกระทบ ในระยะยาว โดยเฉพาะต่อเยาวชน ซึ่งเป็นอนาคตของชาติ (ปัทมิตา รัตนจิระพงศ์, 2560; หทัยรัตน์ งามดี, 2562)

พื้นฐานของความสมานฉันท์และความเอื้ออาทรในหมู่บุคลากรทางการศึกษานั้นเกิดจากหลักจรรยาบรรณวิชาชีพ ที่มุ่งเน้นการประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีความรับผิดชอบต่อ ชี้อัตย์สุจริต และให้เกียรติผู้อื่น การยึดมั่นในคุณธรรมเหล่านี้ช่วยสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่ดี เกิดแรงจูงใจเกิดความร่วมมือ และส่งผลต่อประสิทธิภาพของการสอนและการเรียนรู้ โดยยังเป็นต้นแบบให้ผู้เรียนได้เรียนรู้พฤติกรรมที่เหมาะสมในการอยู่ร่วมกันในสังคม (Durkheim, 1893; Hargreaves, 2001) ทั้งนี้ ความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ยังสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับองค์ประกอบของจิตลักษณะเดิมในบุคคล ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้านสำคัญ ได้แก่ 1) ความเชื่อในตนเอง ซึ่งจะเกิดขึ้นได้เมื่อบุคลากรได้รับการสนับสนุนและทำงานร่วมกันอย่างมีความเข้าใจ 2) การมุ่งอนาคตและการควบคุมตน บุคลากรที่อยู่ในองค์กรที่มีความปรองดองมักสามารถตั้งเป้าหมายร่วมกันได้ดี และควบคุมพฤติกรรมของตนให้เหมาะสม 3) การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ความเอื้ออาทรช่วยให้การตัดสินใจเป็นธรรม ลดการเลือกปฏิบัติ และ 4) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งส่งเสริมให้บุคลากรต้องการพัฒนาตนเองและองค์กรอย่างต่อเนื่อง (ในตะวัน กำหอม, 2568)

ด้วยเหตุนี้ ความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์จึงไม่ใช่เพียงแค่ปัจจัยด้านสังคม แต่ยังเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาจิตลักษณะเดิมของบุคลากรในองค์กรการศึกษา และมีผลต่อคุณภาพของการจัดการศึกษาโดยรวม ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะเดิมในบุคคลกับความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของบุคลากรทางการศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานที่จะนำไปสู่แนวทางการพัฒนาองค์กรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับจิตลักษณะเดิมในบุคคลของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์
2. เพื่อศึกษาระดับความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของจิตลักษณะเดิมในบุคคลกับความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง จิตลักษณะเดิมในบุคคลกับความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของบุคลากรทาง การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยการเก็บ รวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม

1. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย โดยทำตามลำดับขั้นตอน การศึกษาไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมวางแผนการดำเนินงาน ขั้นตอนที่ 2 การ ดำเนินงาน และขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ จำนวน 1,452 คน ปี 2567 (รายงานการปฏิบัติตนสถานศึกษา สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ปี 2567,2568)

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาครั้งนี้ คือ บุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ จำนวน 306 คน ได้มาโดยใช้ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ ตารางของ Krejcie & Morgan 1970,อ้างถึงใน ในตะวัน กำหอม. 2559)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) การสร้างเครื่องมือ

ในการศึกษาโดยใช้เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม จำนวน 306 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามระดับจิตลักษณะเดิมในบุคคลของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด คือ ปิดจี้ด้านจิต ลักษณะเดิม ประกอบด้วย 4 ตัวแปร ได้แก่ ด้านการเชื่ออำนาจในตน ด้านการมุ่งอนาคตและควบคุม ตน ด้านเหตุผลเชิงจริยธรรม ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของบุคลากรทาง การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบปลาย

ปิด คือ ความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ ประกอบด้วย 2 ตัวแปร ได้แก่ ด้านจิตลักษณะพฤติกรรมเอื้ออาทรและ ด้านจิตลักษณะพฤติกรรมสมานฉันท์

โดยแต่ละข้อคำถามเป็นการให้ความสำคัญในแต่ละเรื่องที่มีคำตอบให้เลือกแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 6 ระดับ ตามแนวความคิดของลิเคอร์ท สเกล (Likert Scale) โดยมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้ (Chang.1993 : 9;Sowers.2004 : 249 อ้างถึงในในตะวัน กำหอม. 2559)

- 6 หมายถึง “เห็นด้วยอย่างยิ่ง”
- 5 หมายถึง “เห็นด้วย”
- 4 หมายถึง “ค่อนข้างเห็นด้วย”
- 3 หมายถึง “ค่อนข้างไม่เห็นด้วย”
- 2 หมายถึง “ไม่เห็นด้วย”
- 1 หมายถึง “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง”

2) การพัฒนาเครื่องมือ

2.1 นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงในเนื้อหา และพิจารณาความเหมาะสมของสำนวนภาษาที่ใช้สื่อความหมายให้ชัดเจนและใช้ดัชนีความสอดคล้อง หรือเรียกว่า IOC โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน พิจารณาลงความเห็นว่าข้อคำถามสอดคล้องกับตัวแปรที่ศึกษา

2.2 นำแบบสอบถามที่มีค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาไปทดลองใช้ (Try Out) กับ บุคลากร ทางการศึกษา ที่ไม่ได้ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จำนวน 30 คน

2.3 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาตรวจให้เชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา(α - Coefficient) ตามแบบครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น .866

2.4 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. วิธีการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 306 ชุด เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเท่ากับจำนวนประชากรทั้งหมด ด้วยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

- 1) แจกแบบสอบถามและชี้แจงพร้อมอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามอย่างถูกต้องให้ผู้ตอบแบบสอบถามทราบ รวมถึงชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้
- 2) เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเองทั้งหมด
- 3) นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องและนับจำนวนให้เท่ากับจำนวนประชากรกรณีแบบสอบถามไม่ครบถ้วนหรือไม่สมบูรณ์ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามใหม่อีกครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน
- 4) นำแบบสอบถามที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ระดับจิตลักษณะเดิมในบุคคลของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ทั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ครบถ้วนมาวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ทั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ครบถ้วนมาวิเคราะห์ข้อมูล

และแปลความหมายจากค่าเฉลี่ยที่ได้ โดยใช้เกณฑ์การประมาณค่า ตามแนวคิดของ เบสท์ (Chang.1993 : 9;Sowers.2004 : 249 อ้างถึงในในตะวัน กำหอม. 2559)

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 ระดับต่ำมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 ระดับต่ำ

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 ระดับค่อนข้างต่ำ

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 ระดับค่อนข้างสูง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.49 ระดับสูง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 5.50 - 6.00 ระดับสูงมาก

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของจิตลักษณะเดิมในบุคคลกับความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient อ้างถึงใน ในตะวัน กำหอม, 2559) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ดังนี้

สูงกว่า 0.90 มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก

0.71-0.90 มีความสัมพันธ์ในระดับสูง

0.30-0.70 มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

ต่ำกว่า 0.30 มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

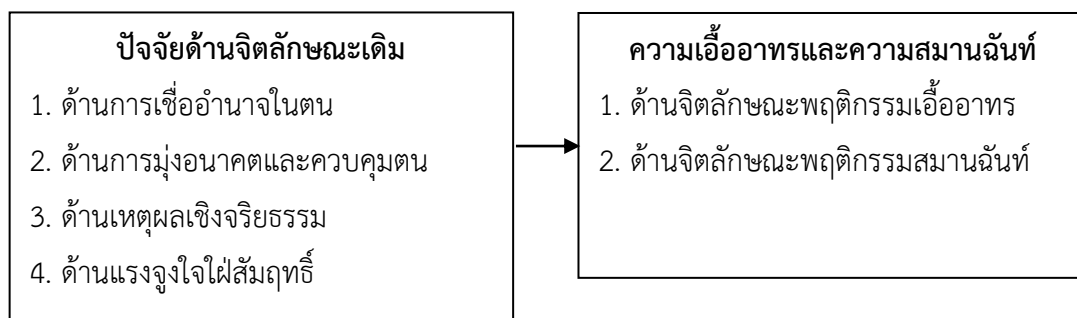
0.0 ไม่มีความสัมพันธ์กัน

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการคำนวณและวิเคราะห์ข้อมูล

กรอบแนวคิดการวิจัย

แผนภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. จิตลักษณะเดิมในบุคคลของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านการเชื่ออำนาจในตน รองลงมา คือด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านเหตุผลเชิงจริยธรรม และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการมุ่งอนาคตและควบคุมตน ตามลำดับ
2. ความเอื้ออาทรและความमानฉันท์ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับค่อนข้างสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านจิตลักษณะพฤติกรรมเอื้ออาทร รองลงมาคือ ด้านจิตลักษณะพฤติกรรมमानฉันท์ ตามลำดับ
3. ความสัมพันธ์ของจิตลักษณะเดิมในบุคคลกับความเอื้ออาทรและความमानฉันท์ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ โดยภาพรวม มีค่าความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า จิตลักษณะเดิมในบุคคลกับความเอื้ออาทรและความमानฉันท์เรียงตามค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ อันดับที่ 1 คือ ด้านจิตลักษณะพฤติกรรมमानฉันท์ รองลงมา คือ ด้านจิตลักษณะพฤติกรรมเอื้ออาทร ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. จิตลักษณะเดิมในบุคคลของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านการเชื่ออำนาจในตน รองลงมา คือด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านเหตุผลเชิงจริยธรรม และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการมุ่งอนาคตและควบคุมตน ตามลำดับ โดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง และเมื่อจำแนกออกเป็นรายด้าน พบว่า อันดับเรียงลำดับความโดดเด่นจากมากไปน้อย คือ ความเชื่ออำนาจในตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน โดยใช้กรอบทฤษฎีและสนับสนุนด้วยงานวิจัยเดิมได้ดังนี้ 1) ความเชื่ออำนาจในตน อยู่ในระดับสูงสุดผลการวิจัยพบว่า “ความ

เชื่ออำนาจในตน” เป็นจิตลักษณะที่ปรากฏในระดับสูงสุดในกลุ่มตัวอย่างบุคลากรทางการศึกษา สอดคล้องกับทฤษฎีของ **Rotter (1982)** ที่อธิบายว่าบุคคลที่มีความเชื่อว่า "ตนสามารถควบคุมผลลัพธ์ของเหตุการณ์ได้" จะมีพฤติกรรมเชิงรุก มองโลกในแง่ของความเป็นไปได้ และพยายามลงมือกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองมากกว่าโทษปัจจัยภายนอก เช่น โชคชะตา หรือผู้อื่น องค์ประกอบทั้ง 4 ของความเชื่ออำนาจในตนตาม **ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2557)** ได้แก่ความเชื่อว่าตนทำได้ ความเชื่อในความพยายาม ความสามารถในการทำนายผล ความสามารถในการควบคุมผล แสดงให้เห็นว่าบุคลากรกลุ่มนี้มีความมั่นใจในการกระทำหน้าที่ของตน อันเป็นรากฐานของพฤติกรรมที่มีประสิทธิภาพ และส่งผลให้การจัดการเรียนการสอน การตัดสินใจ และการแก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น 2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ อยู่ในระดับรองลงมา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ **สิริมล อีระประทีป (2549)** และ **ศุภรางค์ อินทนต์ (2552)** ที่พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเป้าหมาย เช่น ความรักนวลสงวนตัว หรือพฤติกรรมรักการอ่าน รวมถึงการวิจัยเชิงทดลองของ **เมธิณี คุปพิทยานันท์ (2546)** ที่พบว่าการฝึกฝนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ช่วยพัฒนาองค์ประกอบด้านจิตลักษณะอื่นร่วมด้วย การที่บุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่ศึกษานี้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในระดับค่อนข้างสูง แสดงถึงความมุ่งมั่น ความรับผิดชอบ และตั้งเป้าหมายในหน้าที่การงานอย่างจริงจัง ซึ่งมีผลต่อคุณภาพในการจัดการศึกษา 3) เหตุผลเชิงจริยธรรม อยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างสูงแม้จะไม่ใช่อัตลักษณ์อันดีแต่ยังอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าสนับสนุน เพราะเหตุผลเชิงจริยธรรมสะท้อนถึงความสามารถในการแยกแยะถูกผิดและการใช้เหตุผลในการตัดสินใจทางคุณธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ **แสวง ทวีคุณ และคณะ (2546)** ที่ชี้ว่าเหตุผลเชิงจริยธรรมสามารถทำนายพฤติกรรมปลูกฝังระเบียบวินัยของครูได้ และ **ฤกษ์ชัย คุญภากร (2547)** ที่พบว่านิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง จะมีพฤติกรรมเคารพกฎหมายมากกว่าโดยเฉพาะในบริบทของครูซึ่งมีหน้าที่เป็นแบบอย่าง จึงควรส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรมให้แข็งแรงยิ่งขึ้น 4) ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน อยู่ในระดับต่ำสุดแม้จะยังอยู่ในระดับค่อนข้างสูง แต่กลับเป็นจิตลักษณะที่มีคะแนนน้อยที่สุด ซึ่งสะท้อนถึงข้อควรพิจารณาในการพัฒนา โดยเฉพาะทักษะในการมองเป้าหมายระยะยาว การวางแผนชีวิต และการกำกับตนเอง ขัดแย้งกับผลวิจัยในนักเรียน/นักศึกษา เช่น **มนทกานต์ ทรัพย์แก้ว (2543)** ที่พบว่าเมื่อมีการฝึก ลักษณะมุ่งอนาคตจะพัฒนาได้ชัดเจน และ **ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2557)** ที่พบว่าลักษณะมุ่งอนาคตสามารถทำนายพฤติกรรมที่เหมาะสมทางสังคม เช่น การเคารพกฎระเบียบจึงอาจตีความได้ว่า บุคลากรทางการศึกษาในกลุ่มนี้อาจขาดการวางแผนเชิงกลยุทธ์ในการพัฒนาด้านหรือเป้าหมายระยะยาว หรืออาจมีภาระงานที่เร่งด่วนมากจนละเลยเป้าหมายส่วนบุคคลและอาชีพ

2. ความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับค่อนข้างสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอันดับที่ 1 คือ ด้านจิตลักษณะพฤติกรรมเอื้ออาทร รองลงมาคือ ด้านจิตลักษณะพฤติกรรมสมานฉันท์ ตามลำดับความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ค่อนข้างสูง ซึ่งสะท้อนถึงการมีจิตสาธารณะและ

ความสัมพันธ์อันดีในองค์กรการศึกษา อันจะเอื้อต่อการทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์และเกิดพลังทางสังคมในเชิงบวก สอดคล้องกับ (Gilligan, 1982) โดย Gilligan เน้นย้ำ “ความห่วงใย” และ “ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล” เป็นหัวใจสำคัญของการตัดสินใจทางจริยธรรม ซึ่งสะท้อนอยู่ในพฤติกรรมเอื้ออาทรที่บุคลากรแสดงออก เช่น การเข้าใจผู้อื่น การดูแลช่วยเหลือกันอย่างจริงจัง โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่ต้องการความร่วมมือและความเข้าใจซึ่งกันและกัน และยังสอดคล้องกับ (Kohlberg, 1964) โดย Kohlberg แบ่งพัฒนาการทางจริยธรรมออกเป็น 6 ขั้นแต่ขั้นที่สัมพันธ์กับความเอื้ออาทรและสมานฉันท์มากที่สุดคือ ขั้นที่ 3-5 คือ ขั้นที่ 3 การทำเพื่อผู้อื่นโดยยึดหลักความรักและการเห็นอกเห็นใจ ขั้นที่ 4 การยึดมั่นในกฎเกณฑ์ของสังคม และขั้นที่ 5 การเคารพในสิทธิและความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียม และยังสอดคล้องกับทฤษฎี Interactionism (Magnusson & Endler, 1977; ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2541) พฤติกรรมของบุคคลไม่ได้เกิดจากปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งโดยตรง หากแต่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะภายในกับสถานการณ์แวดล้อม เช่น การอบรมเลี้ยงดู ค่านิยมส่วนบุคคล ปฏิสัมพันธ์ระหว่างทั้งสอง สิ่งเหล่านี้อธิบายได้ว่า ความเอื้ออาทรและสมานฉันท์ในกลุ่มบุคลากรทางการศึกษาเพชรบูรณ์เกิดจากทั้ง “พื้นฐานนิสัย” และ “บริบทองค์กรที่เกื้อหนุน” งานวิจัยอื่นที่สนับสนุนผลการวิจัยนี้ เช่น อรุณี ทอมป์สัน (2561) พบว่า ความเอื้ออาทรเป็นคุณธรรมสำคัญในกลุ่มนักศึกษาพยาบาล สอดคล้องกับสุพิตรา เศวตตะกุล และคณะ (2556) ชี้ว่าความเอื้ออาทรทำให้เกิดความผูกพันและประสิทธิภาพในการทำงานในวิชาชีพพยาบาล สอดคล้องกับอภิชาติ สุขแสง (2555) พบว่า การสร้างความสมานฉันท์ในชุมชนเกิดจากความเชื่อร่วม การช่วยเหลือกัน และเครื่องมือทางวัฒนธรรม/ศาสนา และยัง สอดคล้องกับกรทิพย์ รัตนภุมมะ (2565) ระบุปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเอื้ออาทรและสมานฉันท์ได้แก่ ภูมิหลังทางสังคม พฤติกรรมเดิม และการจัดการพัฒนาอย่างมีแบบแผน

3. ความสัมพันธ์ของจิตลักษณะเดิมในบุคคลกับความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมมีค่าความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า จิตลักษณะเดิมในบุคคลกับความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ เรียงตามค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ อันดับที่ 1 คือ ด้านจิตลักษณะพฤติกรรมสมานฉันท์ รองลงมาคือ ด้านจิตลักษณะพฤติกรรมเอื้ออาทร ตามลำดับความสัมพันธ์ของจิตลักษณะเดิมในบุคคลกับความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์” ซึ่งพบว่ามีค่าความสัมพันธ์ทางบวกในระดับ ปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผลการวิจัยพบว่า จิตลักษณะเดิมในบุคคล มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลางกับความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ ซึ่งสามารถตีความได้ว่า ลักษณะพื้นฐานทางจิตใจของบุคคลที่ประกอบด้วยความเห็นอกเห็นใจ ความมีน้ำใจ การให้เกียรติ และความสามารถในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นนั้น มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกในสภาพแวดล้อมของบุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การที่ จิตลักษณะพฤติกรรมสมานฉันท์ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด สะท้อนว่า บุคลากรที่มีแนวโน้มยอมรับความหลากหลาย เคารพความแตกต่าง และร่วมมือกันอย่างสันติ เป็นรากฐานที่เข้มแข็งในการสร้าง

บรรยากาศแห่งความร่วมมือในองค์กร งานวิจัยของ **มนทกานต์ ทรัพย์แก้ว (2543)** และ **นิภาพร โชติสุดเสน่ห์ (2545)** ได้ชี้ให้เห็นว่าความมุ่งมั่นอนาคตและการควบคุมตนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่เป็นระเบียบและเอื้อต่อสังคม ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยในครั้งนี้ ที่พบว่า บุคคลที่มีจิตลักษณะเดิมในทางบวก มักส่งผลต่อพฤติกรรมการมีน้ำใจและการอยู่ร่วมกันอย่างกลมเกลียวเช่นเดียวกับงานของ **ดุจเดือน พันธุนาวิน (2557)** ที่เน้นถึงคุณลักษณะด้านการเอื้อเฟื้อ แบ่งปัน ช่วยเหลือ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของ “ความเอื้ออาทร” และสามารถคาดการณ์พฤติกรรมเชิงบวกได้อย่างแม่นยำ ผลการวิจัยของ **อภิชาติ สุขแสง (2555)** และ **พระเมธาวิญญ์รส (2560)** ที่ศึกษาการส่งเสริมความเป็นหนึ่งเดียวและสันติสุขด้วยศีลธรรม ได้ตอกย้ำว่า การสร้างความสมานฉันท์ต้องเริ่มต้นจาก จิตใจของบุคคลแต่ละคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเข้าใจในผู้อื่น ความเชื่อร่วม และการมีเป้าหมายร่วมในสังคม ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า “จิตลักษณะเดิม” เป็นพื้นฐานของการสร้างสมานฉันท์ได้จริง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ควรเสริมสร้างลักษณะมุ่งมั่นอนาคตและการควบคุมตน ผ่านการพัฒนาแผนงานวิชาชีพ หรือกิจกรรมพัฒนาศักยภาพระยะยาว เช่น โครงการฝึกอบรมด้านการบริหารเวลา การวางแผนชีวิตและการงาน

1.2 ส่งเสริมการพัฒนาเชิงจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในด้านการตัดสินใจภายใต้จรรยาบรรณวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

1.3 รักษาและต่อยอดจุดแข็งด้านความเชื่ออำนาจในตนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยให้ความสำคัญกับการมอบหมายภารกิจที่มีความท้าทาย และเปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงศักยภาพในเชิงความเป็นผู้นำ

2. ข้อเสนอในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ โดยใช้โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) เพื่อเข้าใจกลไกที่ชัดเจนยิ่งขึ้นว่า “จิตลักษณะเดิมในบุคคล” ส่งผลโดยตรงหรือโดยอ้อมต่อ “ความเอื้ออาทร” และ “ความสมานฉันท์”

2.2 ทำวิจัยเชิงทดลองโดยออกแบบกิจกรรมหรือหลักสูตรฝึกอบรมที่เน้นการพัฒนา “จิตลักษณะพื้นฐาน” เช่น ความเห็นอกเห็นใจ การรับฟังเชิงลึก การจัดการอารมณ์ แล้ววัดผลเปรียบเทียบก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมในด้านความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์

องค์ความรู้ใหม่

บุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์มีจิตลักษณะเดิมในระดับค่อนข้างสูง โดยเฉพาะด้านการเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งส่งผลดีต่อการทำงานร่วมกันในองค์กร นอกจากนี้ ยังมีพฤติกรรมเอื้ออาทรและสมานฉันท์ในระดับค่อนข้างสูง สะท้อนถึงความพร้อมในการร่วมมือและสร้างบรรยากาศที่ดีในที่ทำงาน อีกทั้งยังพบว่าจิตลักษณะเดิมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเอื้ออาทรและสมานฉันท์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การพัฒนาจิตลักษณะเหล่านี้จึงเป็นแนวทางสำคัญในการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่เข้มแข็ง และนำไปสู่การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืนในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กรทิพย์ รัตนภุมมะ. (2565). การบริหารรูปแบบการพัฒนาความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของนิสิต นักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ด., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. สืบค้นเมื่อ 25 กรกฎาคม 2568.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2552). 80 นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: แดเน็กซ์ อินเทอร์เน็ตคอร์ปอเรชั่น.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2541). พฤติกรรมการซื้อขายอย่างมีวิจารณ์ญาณ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2557). การวิจัยเพื่อการสร้างแบบวัดความเชื่ออำนาจในตนทั่วไปและ เฉพาะกิจ เพื่อใช้กับวัยรุ่นไทยและการประเมินคุณลักษณะของคะแนนจากแบบวัด. วารสารจิตพฤติกรรมศาสตร์ : ระบบพฤติกรรมไทย, 11(2), 121-189.
- ดุจเดือน พันธุมนาวิน. (2557). การวิจัยและพัฒนาเครื่องมือวัดพหุมิติด้านความพร้อมและศักยภาพของการเป็น นักวิจัยในบุคคลหลายประเภท. ภายใต้แผนงานวิจัย พหุสาเหตุของความพร้อมและ ศักยภาพของการเป็น นักวิจัยของนักศึกษา และนักวิชาการไทย. รายงานการวิจัย. คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม, สถาบัน บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นิภาพร โชติสุดแสนท์. (2545). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของ นักศึกษามหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาพัฒนาสังคม คณะพัฒนาสังคม และสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- โนตะวัน กำหอม (2568). ปัจจัยเชิงนิเวศวิทยาทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพนักศึกษาของ สถาบันอุดมศึกษา. วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา.
- โนตะวัน กำหอม.(2559). การวิจัยการบริหารการศึกษา. โรงพิมพ์ทีคอม จังหวัดมหาสารคาม.วิทยาลัยทองสุข.

- ปติตตา รัตนจิระพงศ์. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำรุนแรงของนักเรียนชายอาชีวศึกษา
ในจังหวัดนครปฐม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- พระเมธาวันยรส (ปลิวโก). (2560). รูปแบบการส่งเสริมความปรองดองและสันติสุขด้วยศิลปะ 5 ของ
ประชาชนในจังหวัดสระบุรี. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร, 5(1), 1-14.
- มนทกานต์ ทรัพย์แก้ว. (2543). ศึกษาลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. โรงเรียน
มหิตลวิทยานุสรณ์ จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ (ไม่ได้ตีพิมพ์).
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เมธินีคุปพิทยานันท์. (2546). ประสิทธิภาพของโปรแกรมฝึกอบรมทางจิตพฤติกรรมศาสตร์ เพื่อปลูกฝัง
และพัฒนาพฤติกรรมทัศนคติสุขภาพ เด็กนักเรียนประถมศึกษา. รายงานวิจัยฉบับ สมบูรณ์การ
วิจัยและพัฒนาระบบ พฤติกรรมไทย. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. กรุงเทพฯ
- รังสรรค์ สิงห์เลิศ. (2559). รูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนเพื่อการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน.
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม: มหาสารคาม.
- ฤกษ์ชัย คุณูปการ. (2539). หลักการและทฤษฎีการปลูกฝังจริยธรรม. พิษณุโลก : ภาควิชาจิตวิทยาและ
การแนะแนว สถาบันราชภัฏพิบูล สงคราม.
- ศุภรางค์ อินทუნท์. (2552). ปัจจัยเชิงสาเหตุทางจิตสังคมและปัจจัยเชิงผลด้านการจัดการกับความเครียด
ของ พฤติกรรมรักการอ่านในนักเรียนวัยรุ่น. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ).
มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ, บัณฑิตวิทยาลัย, สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์.
- สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง. (2561).
ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
- สิริมล ธีระประทีป. (2549). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักนวลสงวนตัวของนักเรียนหญิง
สายอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม), สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร
ศาสตร์.
- สุพิตรรา เศวตวันกุล และคณะ. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริโภคอาหารกับภาวะ
โภชนาการ ของสตรีวัยทองบ้านสลักได หมู่ที่ 1 ตำบลสลักได อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์.
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์.
- แสวง ทวีคุณ. (2538). การฝึกเพื่อเสริมสร้างจิตลักษณะในการป้องกันพฤติกรรมทะเลาะวิวาทในนักเรียน
อาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
ประยุกต์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- หทัยรัตน์ งามดี. (2562). การทะเลาะวิวาทของนิสิตในระดับมหาวิทยาลัย: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยแห่ง
หนึ่งในภาคตะวันออก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาการบริหารการศึกษา, คณะ
ศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

อภิชาติ สุขแสง. (2555). ขั้นตอนการขับเคลื่อนความเป็นหนึ่งเดียวกัน : กรณีศึกษา ชุมชนธรรณิคำ แขวง
โคกแฝด เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม, สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา
สังคม.

อรุณี ทอมป์สัน. การศึกษาคูณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม. 2561;
จากเว็บไซต์ : <https://so03.tcijaijo.org/index>.

Durkheim, E. (1893). The Division of Labor in Societ. New york : The Free Press.

Gilligan, C. (1982). In a Different Voice: Psychological Theory and Women's
Development. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Hargreaves, A. (2001). Emotional Geographies of Teaching. Teachers College Record, 103,
1056-1080.

Kohlberg, L. (1964) Development of Moral Character and Moral Ideology. In: Hofmann,
M.L., hOfmann, L.W., Eds., Review of Child Development Research. Russell Sage
Foundation, New York.

Rotter, J.B.(1982). "Generalized expectancies for international versus external control of
reinforcement, "The development and applications of social learning Theory,
18 (12), 163-283.